

Aftale mellem DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Institut for Menneskerettighe- der og Folketingets Ombudsmand om OP- CAT-samarbejde

1. Parterne i aftalen

Aftalens parter er:

Folketingets Ombudsmand

Folketingets Ombudsmand er Danmarks nationale forebyggende mekanisme, jf. den valgfri protokol til FN-konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf – på engelsk The Optional Protocol to the Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (OPCAT).

Ombudsmanden udøver sin virksomhed efter lov om Folketingets Ombudsmand.

Ombudsmandens udgifter til OPCAT-arbejdet afholdes over ombudsmandens almindelige driftsbevilling.

DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur

DIGNITY er en uafhængig selvejende institution.

DIGNITY modtager fra Folketingets Præsidium et årligt tilskud, der er opført under Udenrigsministeriets finanslovsbevilling, for at deltage i OPCAT-arbejdet.

Institut for Menneskerettigheder

Institut for Menneskerettigheder udøver sin virksomhed på grundlag af lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

Instituttets udgifter til OPCAT-arbejdet afholdes over instituttets almindelige driftsbevilling.

2. Formål med aftalen

Aftalens formål er at fastlægge rammerne for de tre parter OPCAT-samarbejde.

3. Samarbejdet

3.1. Generelt

DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder rådgiver Folketingets Ombudsmand som national forebyggende mekanisme og bidrager i samarbejdet med særlig lægelig og menneskeretlig ekspertise. Det betyder bl.a., at personer fra de to institutter deltager i planlægning og gennemførelse af og opfølgning på tilsynsbesøg.

Ombudsmanden lægger afgørende vægt på de to institutters rådgivning. I tilfælde, hvor der er forskellige opfattelser af et ikke ubetydeligt spørgsmål, sørger ombudsmanden for, at de forskellige opfattelser fremgår af det afsluttende brev i sagen, hvis institutterne fremsætter ønske om det.

Parterne orienterer og inddrager i behørigt omfang hinanden om alle forhold, der har betydning for OPCAT-samarbejdet.

Parterne kan samarbejde ved eksaminationer af Danmark i relevante FN-komitéer mv.

Undervisning og anden accessorisk virksomhed vedrørende OPCAT-arbejdet kan enhver af aftalens parter selv beslutte at udføre.

Parterne samarbejder med civilsamfundet i relation til OPCAT-virksomheden.

Parterne kan aftale at rådføre sig med hinanden i andre tilfælde og at nyttiggøre viden fra OPCAT-samarbejdet i andre sammenhænge.

3.2. OPCAT-rådet

Ledelsen fra de tre parter mødes årligt og i øvrigt efter behov for at drøfte og tilrettelægge de overordnede retningslinjer for OPCAT-arbejdet. Dette samarbejde kaldes OPCAT-rådet.

Folketingets Ombudsmand er sekretariat for rådet. Ombudsmanden indkalder til møder i rådet, forestår mødeforberedelsen og skriver beslutningsreferater af møderne. Udkast til dagsorden og mødereferater sendes til høring hos DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder.

3.3. OPCAT-arbejdsgruppen

Repræsentanter fra hver af de tre parter mødes årligt og i øvrigt efter behov om det løbende OPCAT-arbejde. Dette samarbejde kaldes OPCAT-arbejdsgruppen.

Folketingets Ombudsmand er sekretariat for arbejdsgruppen. Ombudsmanden indkalder til arbejdsgruppemøder, forestår mødeforberedelsen og skriver beslutningsreferater af møderne. Udkast til dagsorden og mødereferater sendes til høring hos DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder.

4. Tilsynsbesøg

Folketingets Ombudsmand udarbejder en årlig tilsynsplan efter drøftelse med DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder. Efter parternes forslag og drøftelse kan ombudsmanden løbende justere og tilpasse tilsynsplanen.

Ombudsmanden arbejder med mål- og resultatstyring og fastsætter i den forbindelse mål for det årlige antal tilsynsbesøg på voksenområdet og børneområdet. Ombudsmanden sørger for at koordinere og balancere indsatsen på de to områder.

Personer med lægelig ekspertise fra DIGNITY deltager normalt i tilsynsbesøg.

Personer med menneskeretlig ekspertise fra Institut for Menneskerettigheder deltager i relevant omfang i besøg.

De to institutter giver ombudsmanden besked om, hvilke besøg de ønsker at deltage i, og hvem der deltager.

Ombudsmanden sørger for praktisk at forberede, tilrettelægge og afslutte de enkelte tilsynsbesøg. Desuden sørger ombudsmanden for i passende omfang at afrapportere om tilsynsbesøgene over for bl.a. Folketinget og relevante internationale organer, herunder i den årlige beretning om ombudsmandens virksomhed og afrapportering til FN. Ombudsmanden inddrager og hører i relevant omfang institutterne vedrørende det praktiske arbejde.

5. Databeskyttelse, tavshedspligt og indhentelse af oplysninger fra Kriminalregisteret mv.

Materiale og oplysninger, som udleveres til DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder som led i OPCAT-samarbejdet, skal holdes adskilt fra institut-

ternes øvrige aktiviteter. Materialet og oplysningerne må kun være tilgængeligt for de personer fra DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder, som udfører opgaver som led i OPCAT-samarbejdet, og må ikke udleveres til eller deles med de bagvedliggende institutter eller udenforstående i øvrigt.

Det følger af denne aftale om OPCAT-samarbejdet, at oplysningerne til brug for samarbejdet indhentes til et fælles formål (OPCAT-virksomheden).

Personoplysningerne, som indhentes, kan behandles i parternes egne respektive IT-systemer. Personoplysningerne kan alene behandles til opfyldelsen af det fælles formål (OPCAT-virksomheden) og til andre formål omfattet af denne aftale.

Folketingets Ombudsmand, DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder har efter databeskyttelsesforordningens artikel 26 et fælles dataansvar for disse oplysninger.

De enkelte parter er hver især ansvarlige for at overholde reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven om behandling af personoplysninger. Parterne er blandt andet hver især ansvarlige for at sikre overholdelsen af nedenstående regler i databeskyttelsesforordningen:

- Reglerne om registreredes rettigheder efter artikel 12-23. Hvis en anmodning eller henvendelse, herunder klager, vedrører forhold, som en anden af parterne er ansvarlig for, oversendes denne til besvarelse hos den ansvarlige snarest muligt (uden unødigt ophold).
- Reglerne om behandlingssikkerhed og anmeldelse af brud på datasikkerheden i henhold til artikel 32-34.
- Reglerne om datafortegnelse i artikel 30.

Parterne er hver især ansvarlige for, at der foreligger et gyldigt behandlingsgrundlag, og at behandlingsgrundlaget er beskrevet i oplysningsmateriale til registrerede.

Personer fra DIGNITY, der modtager materiale og oplysninger som led i OPCAT-samarbejdet, har tavshedspligt, jf. straffelovens § 152, jf. straffelovens § 152 a.

Personer fra Institut for Menneskerettigheder har tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27 og straffelovens § 152.

Ombudsmanden og ombudsmandens personale har tavshedspligt, jf. ombudsmandslovens § 28 og straffelovens § 152.

Ombudsmanden indhenter efter samtykke fra de pågældende oplysninger fra Kriminalregisteret og PET om de personer fra DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder, der modtager materiale og oplysninger som led i OPCAT-samarbejdet.

DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder oplyser løbende Folketingets Ombudsmand om, hvilke personer hos DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder, der modtager oplysninger som led i OPCAT-samarbejdet.

Institut for Menneskerettigheder konsulterer Folketingets Ombudsmand, inden instituttet besvarer anmodninger om aktindsigt i materiale, som instituttet har modtaget som led i OPCAT-samarbejdet.

6. Udtalelser om lovgivning

Institut for Menneskerettigheder udtaler sig om lovforslag på grundlag af lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

DIGNITY udtaler sig som almindelig høringspart om lovforslag.

Folketingets Ombudsmand afgiver ikke hørings svar om lovforslag, medmindre forslaget berører ombudsmandsinstitutionens egne forhold.

Bliver ombudsmanden i særlige tilfælde opmærksom på mangler ved gældende love, giver han efter lov om Folketingets Ombudsmand Folketinget og vedkommende minister meddelelse om det.

7. Nyheder og presse

Folketingets Ombudsmand offentliggør nyheder og udtaler sig som national forebyggende mekanisme.

DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder udtaler sig på egne vegne om deres deltagelse i OPCAT-arbejdet.

Kommunikationsmedarbejderen hos Folketingets Ombudsmand orienterer så vidt muligt på forhånd kommunikationsmedarbejderne hos DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder om nyheder, som ombudsmanden offentliggør om tilsynsbesøg.

8. Tilsynsmanualen og evaluering

Ombudsmanden har i samarbejde med DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder udarbejdet Folketingets Ombudsmands manual om tilsynsbesøg, som indeholder retningslinjer om OPCAT-tilsynsvirksomheden.

Parterne tager med jævne mellemrum og som minimum hvert 4. år stilling til, om denne aftale og tilsynsmanualen skal evalueres.

9. Ikrafttræden

Denne aftale træder i kraft den 1. juni 2021.

Aftalen erstatter "Aftale mellem DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Institut for Menneskerettigheder og Folketingets Ombudsmand om OPCAT-samarbejde" af 1. januar 2017, som ændret i 2020 ved "Tillæg til Aftale mellem DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Institut for Menneskerettigheder og Folketingets Ombudsmand om OPCAT-samarbejde".

RASMUS GRØVE CHRISTENSEN

Dato / DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur

Dato / Institut for Menneskerettigheder

LOUISE HOLCK

1. juni 2021

Niels Fenger

14. april 2021 / Folketingets Ombudsmand